

Meskoc´

Meskoc´

Aema din hoyen re ho~ rogi do_ bae mon´jok´ kana. Ona ia te arho~ d.aktor t.hene senena-

Rogi: Cet´ kho_bo_r amak´ mo_lho_m ma bae ka_miet´ kan do_?

D.aktor: Cet´em me_net´ kana, bae ka_mia cedak´? Thik lekam lagaoet´ kana to_.

Rogi: He~, d.aktor Saheb.

D.aktor: Mo_lho_m do_ okrem lagao akada?

Rogi: So_ dare re.

D.aktor: So_ dare re do_ cedak´?

Rogi: Am ge co_m me_nakat´, Oka jaegarem ta_kic´ akana ond_ege lagaome.

Ludgi Ma~.iak´ Kurumut_u Ar Boge Ca_lcolon

Ludgi ma~.itako do a.d.i ren´gec´ ar nacar-geako. En´gat apat ho~ Ludgi a.d.ikin dula_r.ea, ente sadher bit.i kanta_kinae. Menkhan ac´ go ac´ge a.d.i bhage maejiu kante Ludgi jaoge boge ak´ sec´e uskurea. Ludgi ho~ ac´ goak´ sana senoak´ la.git´ a.d.iye kurumut_uia. Ar or.ak´ ka_mi begor a_cu bhorsate udur. dhupur.e chut.a.uk´a. Ren´gec´ hor. kanteke en´gat apat dokin nalha tuma_la, ac´ do daka utui isin

aroetakoa, Setak' do ar.ak' sakam bar.ge ar kulhi muca.t' bir khone huna.r a.guia.

Menkhan ako atoren et.ak' kur.iko skul calak' n'elkote monre a.d.itet'e hae haeok'a, ente mo~n'jge puthi silet. sap'kate ar rok' na.kic'kateko senok' hijuk'a. Mit' din Ludgi ma~.i do me~t' dak' jorok tuluc' ac' goe metae kana, E go, in' ho~ onko Lupsi da.iteko sa~ote skul kolka.n'me. En'gattet' sadher bit.iak' bhabna n'elteye ha.rup'kede, ar ako atoren sor per.a t.hen khon mare or.ec' or.ec' puthiko ar silet.ko koeadea. Ado dosar hilok' khon skulte calak'e ehop'ena.

Menkhan or.ak're hec'kate ho~ enkage udur. dhupur. ac' goe ka.mi gor.oaea tha.ri ba.t.i man'jao, dak' a.gu, isin aro sudha.ge. Upha.n' jokhec'e jira.uk'a ar gapa la.git' ac'ak' par.hae sapr.aoa.

Menkhan budtae do a.d.i laser. Bae a.da.i ba.da.iok'a. Thor.a dintege sila.i ka.mi ho~ a.d.itet'e cat'ket'a. Se~r.ayenre ho~ enkage ac' go gor.oae la.git' ur.um sur.ume ka.mia: bae a.run' pa.run'ok'a. Or.ak' ka.mi ja~ha~t.ak' bae jutlere ac' goe nistr.a.ule khan bae usa.t'a, bae moc moco hapekok'a; bickom artet'geye sotorok'a ar mon lagaokate sapha ka.k'mi sanayea. Ha.ni or.ak' nui or.ak' ajare bar.ae ho~ ban'ataea.

Ona ia.te ina. atoren ar ad.e pase atorenko Ludgi ma~.iak' mone monete a.d.itet'ko sarhaoea.

Hud_in'ak' Alom Nen'ghaoa

Mit't.en casa hor. ac'ren kor.a gidra. sa~ote mit't.en bila.n t.a.nd.iye paromet' tahe~kana. Unre uni kor.a do mit't.en nal kut.ra.i n'el n'am got'ket'a, are men got'ket'a " Nok'o~e baba, mitt.en nal kut.ra.". Apattet' do uni kor.aye metadea, " Ma bet.a ona do halan'ime ar am t.hen dohokak'me".

Menkhan uni kor.a doe menket'a " ona kut.ra bae halan'let'a. Khange apattet' do hape hapete ona nal kut.ra.i halan'ket'a, ar ac'ak' an'grop buglireye bhoraoket'a. Mit't.en atokin tiok'ket'a, ona atore mit't.en kamare tahe~kana. Apattet' do ona me~r.he~t' kut.ra. uni kamar bar poesateye a.krin'adea. Ona poesate do eae got.ec' a.d.i sebel joye kirin'ket'a. Ond.e khon ona t.a.nd.i t.a.nd.itegekin sen idiyena. Bogeteye seton'ket'a, umulok' la.git' dare se or.ak' ho~ ba.nuk'anec', ar dak' ho~ ba.nuk'anec', uni kor.a do loraok' kan lekae a.ika.uket'a.

Kor.a do ac' baba tayom tayomtegeye sen idik' kan tahe~kana. Khange apattet' do mit't.en jo hape hapete bugli khone od.okket'a, ar otreye n'ugot'kat'a. Uni kor.a do a.d.i usa.raye en'got' got'ena, ar onae halan' jomket'a. Sen idik' tuluc'ge ackage arho~ mit't.en joe n'urgot'kat'a. Ona ho~ ot khon halan'kateye jomket'a.

Apat' do onkage mimit' got.ec'kate ac'ren hopon pohrek otre onako joe n'uradea, are halan' caba ocokedea. Khange apat do muluc' muluc'e landaket'a, ar ac'ren hopone metadea; " Henda ba.bu, enan' do ona nal kut.ra. halan' la.git' mit' dhao en'godok' ho~ bacom rebenlen. Unre en'got'katem halan'le khan, nok'o~e eae dhao do ohon' en'got' ocolema. Ma bujha.ume bet.a ar hudisme".

Corpot . Gun Khon Cetaok'

Tar.o do a.d.i corpot. kor.a kanae. Uni do janwarko beba.r.ic'e harkhetkoa. Mit' din uni do kulhi pind.a.re dur.up'kate matkom lat.heyeye jojomkan tahe~kana, ar mit't.ec' bes cika.~r. macha hopon pa~er.ae sap' akat' tahe~kana, jojom kan jojomkan, ac' khon thor.a pharak n'o~k're mit't.en setae n'el n'amkedeadea. Uni seta doe burum akan tahe~kana. Tar.o do setae leh lehadea. Leh lehade tora seta do a.d.i cot.kare beret' got'ena, ar cand.bol t.her.e t.hepe t.hepeate lujun' lujun' uni t.hene da.r. idi got'keda. Tar.o do hud.uhud.uc' matkom

lat.he tire dohokate uni sec' tiye tia.rket'a, seta do ona aste a.d.i
usa.ra ond.eyē sen sor got'ena. Senen tora uni kor.a do ac'ak'
pa~er.ate uni seta a.d.i garte na.thureye pit.a.ukedea.

Uni ba.pur.ic' seta do bacha, haso jalate ka~i ka~iye rak'ket'a, ar
kubun' kubun' ond.e khone da.r.ket'a. Ar tar.o do onkae n'elkede khan
khet.e khet.eyē landaket'a.Tar.o ac' talaba do ona tamasa pharak'
khone n'en'elkan tahe~kana. Ar uni do setawak' dosa ar Tar.oak'
corpot. ka.mi n'elte a.d.i ban' t.hike a.ika.uket'a, ar Tar.o boge
sikha.una emaye got.awana. Khan uni do Tar.oe hohoadea, are kuli-
kedea, " Henda Tar.o poesam hataoa?" Tar.o do usa.rae mengot'ket'a. "
He~ tala ba, ema.n' khanem ente". Khan uni do mit' sika. poesa
sap'kate uni sec' tiye tia.rket'a. Tar.o ho~ a.d.i ra.ska.kate ti
tia.rkateye atan'got'ket'a. Atan' torage Tar.o ac' tala ba do
mit't.ec' mat' chit'kir.ic'te carat. marte tiye dalkedea. Tar.o do
haso jalate ti irci ircite a.d.i a~t.e ad.raokeda.

Khan ac' talaba doe menket'a. " Am do uni ba.pur.ic' seta a.ur.iak'tem
dalkedete, in' ho~n' dalket'mea. Tehen' khon disa.ime, seta ho~ am
hasoket'me leka hasokogea. Ar tis ho~ onka alom colona.

CASA

Casa do ko casa

Phosol ko ubja.o,

Casa re bon asok'

Jomak' ko jogar. abon.

Casa babon nisir.a.uko

Disa.m ren gorob kanko,

Casa ka.mi ban' ka.t.ic'a

Onate alobon lajak'.

Santal'koak' A.rica.li

Santal hor. koak' a.rica.li

Sanam ja.ti khon a.d.i soros,

Seren' duran' ar enec' sogoe

Sanam ja.ti khon a.d.i ra.ska..

Horok'- bandi ar sajsap'r.ao

Sanam ja.ti khon a.d.i napae,

Jom n'u ar isin basan'

Sanam ja.ti khon a.d.i sebel.

Man manot ar dula.r. sodor

Sanam ja.ti khon a.d.i sabasi,

Pal porob ar bapla biha.

Sanam ja.ti khon a.d.i begar.

Sa.ga.i hoho ar ror. landa

Sanam ja.ti khon a.d.i sor.om,

Santal hor. koak' a.rica.li

Alobon at' ocoe somaj khonan'.

Sap' dohoe mabon joto kote
Jogao joton mabon gharon'j kore,
Santal hor. koak' a.ri- ca.li
Sanam ja.ti khon a.d.i soros.

An'jom Pe

An'jom pe e gidra.koge
Ka.t.ic' khonge school tege
Calak' hoyok' okte na.pitrege
Akel bidia. hamet. la.git' tege.
Gogo, baba, a.yurkoak' uskur tege
Laha ape aema aema akel tege
Cecet'ko ar akelan koak' katha koge
Atenpe lutur ar mon ontor tege.
Hoyok'gea pe maran' akelan koge
Man ar chiar pe n'ama apnatege
Ba.da.i hiska. mon ban' tahe~lenre
Lekman hor.ko pe hoyok'a unre.
Sabasi sarhao n'ama pe tin re
Isorak' aema bhor n'apame unre

Boge jionpe khemaoa tin re

At.karape kha.t.i ge suluk monre.

Bitna N'utuman Kor.a Rean'

Sedae jo_khe_n kathae, nui Bitna kor.a do_en'gat ho_r.mo_reye tahe~kanre apatte_t' do_e go_c'ena. Khande en'gatte_t' do_apa bare or.ak'teye he_c'ena. Ado_ond.e tahe~kanrege, kathae, uni Bitna kor.a do_e jamamena. Uni kor.a do_mit' bita.geye usullena, ina.k' khon do_ban'geye haralena; onatege uni do_Bitna.ko n'utumkadea. Ado_a.d.i serma hoeyenre ho~ bae haralente uni do_o_koe kur.i ho~ bako khusiadete enka d.a.ngua.tegeye hara jua.nena. Ar gocoe do_ho_ket'te ona do_mit' bita.pon ka.t.up' harayentaea. Khande ado_onko mamotteko t.hen khon do_kin begarente juda.-rekin or.ak'ket'. Ar uni Bitna do_kathakore do_khub calaki ho_r.e hoeyena. Ja~ha~n kathare uni leka do_o_koe ho~ bako ro_r.dar.eak'a. Ado_tahe~n tahe~nte uni Bitna do_mit't.en bitkile kirin'kedea. Ar uni do_khub jo_to_n mot.akede khan do_sin' marsal do_a.tin'ge bae a.tin'a, onate uni do_go_to_m bitkile n'umkedea. Ado_unire de_c'kate mit' n'inda.i a.tin'ea, ar sin' marsal do_or.ak'regeye aderkaea.

Ado_tahe~n tahe~nte onka mit' din do_t.a.nd.ite a.tin'e idi akade tahe~kan jo_khe_nge, kathae, cet' la.git' co_e a~r.golen tahe~kana. Ado_kathae, jan'ga se_nteye de_jo_k' kan tahe~kan jo_khe_nge, kathae, uni bitkil do_e ic' go_t'ket'te uni Bitna kor.a do_e ic' topa ocoyena. Ado_kathae, o.nd.egeye topayena; ado_bae ut.ka.u dar.eat'a, o.nd.egeye lat.ha t.arhaoena. Ar uni bitkiil do_e a.tin' mo_ko_n'en khan, setak' do_or.ak'teye calaoena. Ado_uni kor.a bae n'el na'me kante en'gatte_t' do_a.d.i ba.r.ic'e rak' bar.ayet'a. Me_net'ae, Ta.rup' co_n' cele janwar co_ko jo_mkede. Onka bogete n'um n'umteye rak' halan'et'a. Ado_kathae, tikin jo_khe_n do_sra atoren kur.iko do_go_et.ha guric' halan'ko se_nlena. Ado_kathae, mit't.en kur.i do_ona

bitkil guric'e ut.ka.u go_t'ket' khan, kathae, uni Bitna. kor.ae ut.ka.u n'am go_t'kede. Ar uni kor.a ho'e beret' go_t'ena. Ado_darhateye calaoenteye um saphayena, ado_or.ak'teye calaoena. En'gatte_t' do_e ra.ska.yena. Ar uni Bitna. kor.a do_t.an'gae n'amket'te uni bitkil kut.a.m go_c' uta.rkede. Ado atoren ho_r.e la.iat'koteko jo_mkede. Ado_ona bitkil harta do_e ro_ho_r.ket'te mit' din do_en'gatte_t'e metadea, Ia., ayo, sa.tu sambara.n'me, in'do_hartan'a.krin'a.guia. Ado_kathae, jur.a.uadete uni do_harta a.krin'e calaoena. Ado_calak' calak'te tin sa.n'gin' ho_r co_e calaoen. Ado_a.yup'ena. Ado_e me_net'a, Noa n'inda do_okaren'gitic'a? Deko or.ak're ma na~ha~k' o_ho_ko gitic'ocolin'a. Ado_onkae hudisket'te n'uhum jo_khe_n mit't.en dare but.areye d.erayena. Ado_e me_nket'a, Dare co_t.re de_c'katen' gitic'a; o_tre do_ja~ha~eko e_r.e bo_t.e_c'kin'a. Onka me_nkate, kathae, dareteye de_c'ena, ar ona harta ho'e o_r rakap'ket'a; ado_lut.uk' lut.uk'e de_c' thir akangea. Ado_kathae, tala n'inda khange kombr.o do_oka khon co_n'aema t.akako kombr.o idiket'te ona dare but.a.regeko do_ho_ket'teko ha.t.in'et'kana. Un jo_khe_nge Bitna do_, kathae, ona harta do_had.bad.e n'urha go_t'kat'a. Khange kombr.o do_, kathae, bo_to_rte jo_to_ko da.r go_t'ket'a. Un jo_khe_n Bitna do_e a~r.go go_t'ente, kathae, onako t.aka do_be_bake idiket'a, ar harta do_o.nd.egeye ba.gi dapor.at'a, ar ona t.aka do_or.ak'teye a.gu se_t.e_rket'a.

Ado_en'gatte_t'e metade, Ia., ayo, do_se_mamateko t.hen khon pa.i ko_e a.gukom. Ado_kathae, se_nente pa.iye ko_e a.guket'kote o_neye a.gulet' t.akakin so_n'ket'a. Ado_kathae, tina.k' gan t.aka co_n' pa.i par.ak'koreye so_ge_bar.akat'a. Are metadea, Do, ayo idikatakom. Ado_sa.riye idikat'takoa khan, pa.i par.ak're t.aka so_ge_akanko n'elket' do_ko me_nket'a, Durre! Nui do_abo khone so_ro_sok' kan do_abo khon so_ro_se kisa.~r.ok'a. Ado_onkako hiska.ket'teko me_nket'a, Ma nui do_nenkarebo je_re_dea. Re_n'ige_c' ocoyeabon; ban'khan hape_ne da.br.uc' cababona. Ado_onkako hiska.ket'te mit' din do_je_re_deako me_nket'a, Hape_babon je_re_dea; uniak' bhe_dbon n'amlege, bhala cet'lekate una.k' t.aka do_e n'amlet'a me_nte. Khange sa.riko kulikedea, Henda ba.bu, okare harta do_m a.krin'ket'a, ar tina.k' dam hoelentama? Ado_unreye me_nket'a, A.d.i sa.n'gin', hana bajarre, mam_o. In' ma, mam_o mit' got.engeye tahe~kantin'a, onate thor.age hoelentin'a. Ape

ma, mama, aema kad.a bitkil menak'kotapea. Ape do_cet' ban' se_, bar
pe kha.cla.k' t.akape a.gukea, ar ban'khan aperen kad.a bitlil
kirin'te eman'pe tho_, in'gen' hataokotapea. Ado_ko me_nket'a, Ban',
aletegele a.krin' a.guia.

Ado_sa.ri uniak' kathateko ma.lun'ente jo_to_ kad.a bitkilko kut.a.m
go_c'ket'koa, ar harta a.krin'ko calaoena. Me_nkhan cele ho~ bako
hataolet'takoa. Ado_a.nd.ho_n. mand.ho_n' mit' bar t.akateko dhasao
gid.i bar.aket'te a.d.i ba.r.ic' karac' kuruc'ko edre he_c'ena. Arko
me_nket'a, Ia. yae e_r.e.ket'bon do_! Nahakge kad.a bitkile go_c'
ocoket'bon do_. Ado_or.ak'teko rua.r. he_c'en khane kuli
bar.ayet'koa. Ado_edrete uni tuluc' do_bako ro_r. bar.ayet'a. Arko
me_njon' kana, Nui do_bo je_re_dea; ban'khan hape_n abo do_e
latarbona. Ado_onako nit.ket'te sa.ri mit' din do_ko je_re_t'kedeaa.
Ado_unre bogeteye ho_ho_ket'a, me_nkhan onko mamot.teko do_o_koe ho~
bako he_c'lana. Ado_a.d.i tayom enako he_c'ena. Ado_unre uni do_
o_hmateye bad.aeket'a, ban'ma, In' do_nokogeko je_re_t'kidin'a. Ado_e
cekaea, be_cara? Ac' ma hud.in' hud.in' ho_r., cet'e ceka dar.eak'a?
Khang jo_to_or.ak' lo_cabayentaea, bako i~r.i~c' dar.eat'a. Ado_
jo_to_or.ak' to_ro_c'entaea.

Ado_se_n'ge_l i~r.i~c'en khan ona to_ro_c'ko do_jo_to_e ha.r
samt.aoket'a. Ado_onko mamot.tekoge bostae ko_eket'kote ona to_ro_c'
do_bostareye bhoraoket'te bepare idiket'a. Ado_mit't.en bajarre
tiok'ket'a. Ado_a.yup'en khan mit't.en bar.e but.a.reye d.erayena.
Ado_n'inda.yen khan uni do_e me_nket'a, In'eskar nond.e tahe~n do_
ban' jutok'a. Ja~ha~eko kombr.o bo_te_c'kin'a. Ado_ona ar.erege
bepariko d.era akan tahe~kana. Ado_onko t.hen se_nkate mit' ar.ere ni
ho~e d.erayena. Ado_e ja.pit' ocoat'koa. Ado_tala n'inda.jo_khe_n
nui do_e be_re_t'ente ac'ak' to_ro_c' bosta do_onkoak' ga.d.i.reye
bha.rikat'a, ar onkoak' bosta do_ac'ak' ga.d.i.reye bha.riket'a. Ar
onko bepari do_bako disa.ledea. Ado_ko tahe~ an'gayen khan onko ho~ko
lagaket'a, nui ho~e jor.aoket'teye lagaket'a. Nui do_e_kkalte
or.ak'teye laga a.guket'a. Ado_a.gukateye n'elket' do_, e_ke_n t.aka
kan. Ado_en'gatte_t'e metadea, Do_ayo, mamateko t.hen khon pa.i
a.guime. T.akalan' so_n'a.

Ado_sa.riyeko_e a.guket'te t.akakin so_n'ket'a. Ar ona pa.i

par.ak'kore do_ mo~r.e~ turui go_t.e_n t.akakin re_be_t' bar.akat'te
pa_i do_kin idi ot.okat'takoa. Ado_ko n'elket' khan do_ko hahar.ayena.
Me_nket'ako, Durre! Noa to_ro_c' khon ho~ aema t.aka hoeyentaea.
Bhalabon kuliyea, okareye a.krin'ket'a me_nte. Khanko kulikede khane
me_n go_t'ket'a, In' ma, mam_o_, or.ak' ho~ hud.in'ge tahe~kantin',
onarege no~_ko~_e nuna.k' t.aka hoeyentin'a. Ar ape ma napr.ak'
napr.ak' or.ak' menak'tape, ape do_ aemape t.akakea. Khangeko
me_nket'a, Sa.rige tho_ ya, abo do_ aemabo t.akakea. Ado_ onkako
hudisket'teko me_nket'a, T.akale khan or.ak' bek'nao do_ algagea. Ma
noa or.ak' do_bon je_re_t'ak'te to_ro_c' a.krin a.gukate arho~ or.ak'
do_bon benaoa.

Khange kathaeko je_re_t'at'takoa; ado_ to_ro_c' sajaoket'te a.krin'
do_ko idiket'a. Ado_ katha_e, cele ho~ bako bataolet'takoa. Ado_
a.r.isente gad_a dak'reko up' gid_i dapor.kat'a. Ado_ sit.ha.l
mit.ha.l karac' kuruc'ko ruhet'kede_a. Ado_ ina_ dosar tesar khange
Bitna_ do_e me_nket'a, D.a.ku bo_te_c'kin'ako. Ado_ ona bo_to_rte
o_nd.e khon do_e da.r.ket'a.

Source: Santal Folk Tales

KUKMU

Hoyok' sanan' joto koren

Sa_ri boge gate

Suk dukre okte na_pit

Seledok'a_n' usa_rate.

Hoyok' sanan' got_a boehar

Sar_ akan baha,

Her .em rasa sa~ote mon'j so
Ema.n' ja~ha~ ta~ha~.
Hoyok' sanan' setak' simrak'
Kuku d.ubur potam
In'ak' ar.an' an'jomkate
Ebhenok'ko sanam.
Hoyok' sanan' boge a.yuric'
Gharon'j ar somaj lahak'
Budh a.kil ar dula.r. jemon
Jaoge j oar bahak'.
Hoyok' sanan' jharna patal
Jud.a.si rear. dak'
Lolo seton' hor.mo jiwi
Jotogen' jia.r. kak'.
Ud.a.k' sanan' serma puri
Isore hoho kana,
Jion khemao horre dina.m
Nonkan' kukmu kana.

Hasage Dhon

Ramjam ato do ekal hud.in', dhiri kocare menak'a. Labar.tem menkea dhiri gar.re. Nasenak' ba.d – ba.iha.r., t.a.nd.i t.ikur khet bar.gere ho~ dhiri, kulhi chat.kare ho~ dhiri, dhiri ar dhir. Baha- sohrae re ho~ dhirigem kolso tioga. Netar do noakore khon bogete dhiriko la od.okeda, ar bejae t.hik misinte rombr.o rombr.oko rit' od.okeda. Noakoren hor. do ado nia. lasar.he~te~te jaoge ka.mi ho~ko n'ameda, ka.mi ban' n'am jokhec' a.ur.iak' do bako tahe~n kana. Dhiri kol ren t.hika.dar ba.bu do soprot' rod.ot'ko dar.an kana, dhiri menak' ba.d-ba.iha.r.ko ta.n'khi bar.ayeda. Da~r.a~ da~r.a~te Ramjam ato sec'ko rakap' hec'ena. Ramjam reak' khet bar.ge do a.d.i a~t.ko kusiada, ban'ma kathae noakore do sona topa menak'a.

Ado Ramjam atoren hor.ko bujha.u bar.awako kana, metako kanako khet bar.geko lae takote do t.aka ko emakoa, ar ka.mi ho~ko n'am ocokoa, enkathae onkoak' dayate ka.mi doko n'ama. Atoren hor. do ado an'jom bar.akateko menkeda – Hape entet' ale alerele bujha.u bar.alenge. Nond.enko hor. an'jomkate t.hika.kar ba.bu do ado thor.ako bir.ko n'ok'ena. Entet' no~k'o~e nuna.k' din noakore dhiriko lala kana, nonkan katha thor bako an'jom akada. Hor. mit' t.ukuc' ha.nd.iko n'am lekha'ge t.hika.dar ba.bu bila.n ba.iha.r. jumiko alae akawat'koa. Ar noko copya, ren'gec'te kelan' d.olan' hor., nuna.k' dhocorko uduk'eda? T.hika.dar ba.bu ho~ onkoak' dhocore ghuca.u la.git'te phundiko teareda. Menjon' kanako, Hape se ja.numte ja.numle sok' od.on'a, ado nahak'pe a.ika.ua. T.hika.dar mit'din do ado hasa lala hor. jut.a.u katey a.guket'koa. Ina. ad.epaseren dina.m hilok'ko n'epel hor.ge, ra.u ra.u hasa lalako dhura.uen. T.han' t.han' sad.eyate rohor. hasare kud.i t.a.mni ar pasna pha.nt.ilok' kana. Ina.katege Ramjamren hor. ho~ adoko n'ir od.on'ena.

Atoren sanam hor.te manako dhura.uen, nako la ocoako kana. Menedako – Ale begor kuli bujha.u kate cedak' khet bar.gepe layet' talea? Lala hor. doko menkeda – T.hika.dar ba.buko hukum akawat'lea. Ina.k'tege T.hika.dar ba.bu ho~ye laha hec'ena are menkeda – T.akale emape kana, a.ur.iak'te do bale layet' tapea. Arho~ mit'tec' ka.mi hor. do t.hika.dare ror. gor.oadea menkedae – Ale senak' khet bar.ge la kate

ape ho~cope a.sul lenge. Ale do ape bale manalet'pea, ar ape? T.hika.dar do adoye cagma~gao got'ena, nui hor. ac' sene ror.ket' khan. Ramjamren ma.n'jhi har.am adoye menkeda – Ban' ho, ale do nond.enak' hasa jumi bale la ocoapea, noa hasa jumi tele a.sulok' kana. T.ha.kudar nitok' do a~t. n'o~k'tey menkeda – Ona la.git'tema t.akale emape kan. Ma.n'jhi har.ame menkeda – Ona t.aka do tina.k' dinle joma? T.hika.dar nitok' do mit' sa~tahe~t'tey ror. idikeda – Ape do lelha hor., bape bad.aea, noa dhirite sohor bajarre tina.k' la.t.u la.t.u ka.mi hoyok' kana, lala hor.ko sae kate t.hika.dar do arho~ a~t. n'o~k'tey menkeda – Noa dhirite dalan or.ak', hor d.ahar ka.mire, sor.ok' ar rel laenre lagaok' kana. Ar mase ape boka bohok' do, apeak' kathagepe hudiset' kana.

Ma.n'jhi har.am do nitok' do sojhe n'o~k'tey ten'goyena ar kha.ndri macha ethem katey menkeda – Ale do una.k' la.t.u la.t.u katha do bale bad.aea, ape do nond.enak' dhiri a.khrin' katepe kisa.~r.ok' kana aleak' jumi la bharabhat. kate. Mase et.ak' et.ak' ato reak' khet bar.gepe ceka keda? Ond.e nitok' ja~ha~nak' casge ban' hoyok'a, jage jond.ra, rahe., hor.ec' eman hoe bar.ak'kan tahe~na, ona ho~ nitok' do okare? Ba.nuk'a. Noa kathate t.hika.dar do ca.uha.r.ire thapa kede lekae at.kar keda. Ka.mi hor. sec' koyok' kate t.hika.dare menkeda – Ma ho nui dobon jut'got'kaege se, bejaye dalaliyet' kana. Menkhan ka.mijon' hor. ra.ga.u marteko menkeda – Ban'a t.hika.dar ba.bu, ohokeale, Ma.n'jhi har.am t.hikgeye men akada. Aleak' khet bar.ge la katepe ba.r.ic' cabaket' talea. Ma.n'jhi har.am do a.d.i ile n'amket'a are menket'a – Noko t.hika.darge abokoak' khet bar.ge buru d.un'griko ba.r.ic'et' kana, lakh lakh t.akako kamaoet' kana, noko do mit' mot ria.u rajot. katebon laga n'irkoa. Ma.n'jhi har.amak' noa katha an'jom kate onko ka.mijon'hor. doko menkeda – Ma nui t.hika.dar do sabepe ar lebedepe. Noa katha an'jomkate t.hika.dar do gar.pac' gur.puc' ocogok' tuluc' bira.mpa.t.e da.r.keda.

Tuma.l- Ka.hni Mala